

Ветров Д. В.,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Науковий керівник: Бурковська А.В.,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ

В умовах сучасної економічної нестабільності, воєнних ризиків, логістичних обмежень та євроінтеграційних процесів управління грошовими потоками перетворюється на один із найважливіших інструментів підвищення ефективності менеджменту підприємств. Воно забезпечує підтримання фінансової рівноваги, високий рівень ліквідності, платоспроможності та загальної стійкості бізнесу, дозволяючи керівництву оперативно реагувати на зовнішні шоки, оптимізувати використання обмежених ресурсів та уникати касових розривів [1, с. 619].

Грошові потоки підприємства являють собою сукупність надходжень і виплат коштів, розподілених у часі, які обслуговують операційну, інвестиційну та фінансову діяльність. Ефективне управління ними вимагає комплексного системного підходу, що охоплює облік, аналіз, планування, прогнозування та оптимізацію. Аналіз руху грошових коштів дозволяє будувати реалістичні прогнози, визначати очікувані надходження та витрати, своєчасно виявляти відхилення фактичних показників від планових, ухвалювати обґрунтовані оперативні та стратегічні рішення. Оцінку грошових потоків доцільно проводити в двох основних напрямках: вивчення абсолютних показників та розрахунок відносних коефіцієнтів, сприяючи прийняттю ефективних управлінських рішень, зниженню ризиків неплатоспроможності та загальному підвищенню ефективності менеджменту [2, с. 12–14].

Особливо актуальним є планування грошових потоків у воєнний період та умовах євроінтеграції, коли підприємства стикаються з логістичними перебоями, енергетичними ризиками, трудовою міграцією та волатильністю ринку. Основні фактори формування системи планування включають адаптацію до невизначеності, скорочення циклів бюджетування з річного до квартального чи місячного рівня, максимізацію резервів ліквідності та сценарне моделювання. Запропоновані схеми моделювання структури капіталу дозволяють досягти балансу між накопиченням коштів для покриття ризиків та інвестиціями в розвиток, що безпосередньо впливає на підвищення ефективності управлінських процесів та стійкості бізнесу [3, с. 556–560].

Удосконалення процесів управління грошовими потоками передбачає впровадження стратегічного планування, інноваційних методів оцінки ризиків, комплексного аналізу та використання сучасних інструментів фінансового контролінгу. Об'єктом дослідження виступають грошові потоки підприємств різних галузей, а основною метою є вдосконалення механізмів

управління для забезпечення фінансової стабільності, конкурентоспроможності та довгострокового зростання. Застосування методів узагальнення, аналізу, синтезу та моделювання дає змогу виявити ключові резерви оптимізації, зменшити витрати на фінансування та запропонувати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності [4,5].

У воєнних умовах особливої актуальності набуває розробка концептуальних моделей управління грошовими потоками, спрямованих на підтримання фінансової рівноваги. Виділено три базові моделі: консервативну, помірно-агресивну та антикризову, що дозволяють адаптувати традиційні інструменти до екстремальної волатильності, суттєво зменшувати період оборотності дебіторської заборгованості, стабілізувати надходження та уникати критичних касових розривів. Управління грошовими потоками в таких умовах стає критичним фактором виживання підприємства, забезпечуючи не лише платоспроможність, а й загальну економічну стійкість [6, с. 3–5].

Отже, управління грошовими потоками є потужним інструментом підвищення ефективності менеджменту, сприяючи покращенню ліквідності, рентабельності, швидкості оборотності капіталу та стратегічної стійкості підприємства. В свою чергу системний аналіз, адаптивне планування та оптимізаційні моделі дозволять підприємствам виживати в кризі та забезпечувати стале зростання.

Список використаних джерел:

1. Гриліцька А. Оцінка та оптимізація управління грошовими потоками. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №2 (53). с. 619-626. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-87>.
2. Кузьменко К. І. Управління грошовими потоками на підприємстві : робота на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра : спец. 072 - фінанси, банківська справа та страхування / наук. кер. П. М. Рубанов. Суми : Сумський державний університет, 2023. С.36. URL: <https://surl.li/ecaqux>.
3. Микитин О. Особливості планування грошових потоків підприємств за євроінтеграційних умов під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. №55. С. 556-565. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-73>.
4. Нетреба Ф. І. Управління грошовими потоками підприємства : кваліфікаційна робота бакалавра : 051 Економіка. Харків : ХНАДУ, 2024. С. 85. URL: <https://surl.li/nrgkal>.
5. Жуков В. Шляхи підвищення ефективності управління грошовими потоками підприємств готельного і ресторанного бізнесу. *Управління змінами та інновації*. 2024. №10. С.15-19. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-10-2>.
6. Кметь В. О. Управління грошовими потоками підприємства для підтримання фінансової рівноваги в умовах воєнної невизначеності. *Актуальні питання економічних наук*. №18. С. 1-10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18216557>.